

Výzkum v oblasti BOZP, ergonomie a prevence rizik

David Michalík

VÚBP, v.v.i. – významná rezortní výzkumná instituce

- Už více než **60 let** existence 😊
- **Zřizovatel** – Ministerstvo práce a sociálních věcí (z. č. 341/2005 Sb.)
- **Hlavní činnost** – výzkum, ověřování a aplikace metod a prostředků v oblasti prevence rizik ohrožení zdraví a životů osob, životního prostředí a hmotných statků, vyplývajících z pracovních činností a zlepšování pracovní pohody a kvality pracovního života
- **Další činnosti** – koncepčního, metodického a podpůrného charakteru v problematice BOZP zejména pro zřizovatele
- **Jiné činnosti** – zakázky pro firmy
- **Participace v rámci VaVal** – členství v expertním panelu pod RVVI, účast v Národní inovační platformě pro společenské výzvy – podíl na aktualizaci NP VaVal...

Možnosti výzkumných aktivit v problematice BOZP, prevence rizik a ergonomie

- Technologická agentura ČR <https://www.tacr.cz>

Program BETA / v období 2013 – 2016, program veřejných zakázek ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích pro potřeby státní správy / v dané problematice relevantní výzkumné potřeby MPSV a MŽP / ze strany VÚBP, v.v.i., řešení 13 výzkumných projektů

Program OMEGA / v období 2012 – 2017, program se zaměřením na podporu projektů aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, jejichž výsledky mají vysoký potenciál pro uplatnění v řadě oblastí celospolečenského života obyvatel České republiky / ze strany VÚBP, v.v.i., řešení 4 výzkumných projektů

- Horizont 2020 <http://www.h2020.cz/cs>

největší a nejvýznamnější program financující na evropské úrovni vědu, výzkum a inovace v letech 2014-2020

Společenské výzvy / Zdraví, demografické změny a životní pohoda (wellbeing)

Přehled řešených výzkumných projektů v letech 2015-2016

- Výzkumné projekty v rámci programů BETA a OMEGA pod TA ČR (nejčastější výstupy typu Nmet, R, Hneleg, O)

TD020046 - Proměny kvality pracovního života

TB03MPSV010 - Rizikovost ekonomických činnosti v ČR

TB03MPSV003 - Systém hodnocení sociálně ekonomických důsledků bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

TB03MPSV009 - Model systému celoživotního vzdělávání v BOZP

TB03MPSV00 - Rozvoj znalostních systémů BOZP jako významného nástroje pro prevenci rizik

TB030MZP008 - Výzkum principů a metodických řešení kumulace rizik v okolí nebezpečných provozů a technologií se zaměřením na ochranu životního prostředí

TB030MZP006 - Výzkum přístupů k hodnocení společenského rizika v oblasti prevence závažných havárií

TB03MPSV006 - Výzkum moderních metod a nástrojů řízení bezpečnosti u vysoce rizikových technických zařízení

TB03MPSV002 - Analýza a vyhodnocení právní úpravy institutu koordinátora BOZP na staveništi v České republice a v ostatních státech Evropské unie ve vztahu k právu ES a stanovení národních standardů pro jeho vzdělávání a činnost

TB03MPSV013 - Zvýšení účinnosti ochrany zaměstnanců při určování množství práce a pracovního tempa

TB03MPSV008 - Ergonomické stresory a rizika, jejich prevence v pracovních činnostech s využitím holistického přístupu

TB03MPSV005 - Ověření možnosti ochrany dýchacích orgánů před nanočásticemi prostřednictvím OOPP

TB03MPSV004 - Antidiskriminační opatření v prevenci rizik, bezpečnosti a ochraně zdraví při práci agenturních zaměstnanců

TD03000468 - Metodika řízení práce prováděné formou home office

Koncepce výzkumu a vývoje MPSV na léta 2017 až 2023, s výhledem do roku 2025

- 3. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (jedna z hlavních oblastí rezortního výzkumu MPSV)

klíčové body výzkumu:

- a) pokračování ve výzkumu BOZP při **práci s nanomateriály** – monitorování prací s nanomateriály v rámci státního zdravotního dozoru, výzkum zdravotních dopadů expozice nanomateriálů, vývoji metod pro měření a odhad expozice, vývoj nástrojů prevence (osobní ochranné pracovní pomůcky);
- b) pokračování ve výzkumu **problematiky muskuloskeletálních onemocnění** – onemocnění bederní páteře související s prací, vývoj metod kvantifikace zátěže a ergonomických nástrojů prevence;
- c) vývoj **pracovní-fyziologické normy adaptované na stárnoucí populaci** s ohledem na hodnocení zdravotní způsobilosti pro práci.

Koncepce výzkumu a vývoje MPSV na léta 2017 až 2023, s výhledem do roku 2025 (pokračování)

- Podoblasti výzkumných aktivit
 - A. Nové holistické pohledy na pracovní systém a výzkum vlivu kombinace účinků širokého spektra faktorů pracovního prostředí a pracovních podmínek na zdraví a bezpečnost pracovníka v různých fázích pracovního života a kariéry a jejich řešení;
 - B. Hodnocení sociálně ekonomických aspektů práce;
 - C. Demografické, globalizační vlivy a změny ve světě práce s důrazem na BOZP;
 - D. Hodnocení pracovních rizik expozice chemickým škodlivinám a nanočásticím;
 - E. Studium vlivů expozice vybraným faktorům pracovního prostředí a pracovních podmínek (fyzikální, fyziologické a psychosociální faktory);
 - F. Prevence a eliminace muskuloskeletárních potíží v rámci pracovního procesu;
 - G. Vývoj pracovní úrazovosti a struktury nemocí z povolání;
 - H. Vybrané nemoci z povolání, jejich diagnostická a posudková kritéria;
 - I. Studium vlivů psychické zátěže a stresu při práci;
 - J. Výchova a vzdělávání pro podporu BOZP;
 - K. Management BOZP;
 - L. Evidence změn pracovního prostředí v jednotlivých zemích EU, způsoby a přístupy v prevenci pracovních rizik;
 - M. Monitorování nových výzkumných potřeb v rámci BOZP na národní a mezinárodní úrovni.

Výhledy pro realizaci výzkumných aktivit v problematice BOZP, ergonomie a prevence rizik

- Technologická agentura ČR

Program BETA2, v období 2017 – 2021, návaznost na končící program BETA, opět prioritní výzkumné potřeby pro MPSV a MŽP

Program ETA / v období od 2018 , návaznost na končící program OMEGA

- Horizont 2020

Společenské výzvy / Zdraví, demografické změny a životní pohoda (wellbeing)

OP VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ (2014-2020) <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/op-vvv>

Výzvy v rámci prioritní osy 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum – zaměřeno na dosažení špičkové úrovně českého výzkumu v mezinárodním měřítku, zlepšení spolupráce ve výzkumu, zkvalitnění infrastrukturních podmínek pro přípravu budoucích výzkumníků

Hlavní překážky pro zkvalitnění výzkumu v dané problematice?

- MPSV ≠ přímý poskytovatel podpory v rámci systému VaVal!!!

Na rozdíl např. od MV nebo MPO, chybí tak možnost systematického aplikovaného výzkumu ve všech tématech pod gescí MPSV, k čemuž program BETA, resp. BETA2 je zcela nedostatečný...

- Chybějící plnohodnotné VŠ studium BOZP a jeho propojení se systémem dalšího vzdělávání odborníků v této oblasti

Nejblíže doposud studijní obory na Fakultě bezpečnostního inženýrství
VŠB- TUO...

- Otázka zařazení BOZP jako společenskovední disciplíny

V klasifikaci společenskovedních disciplín vedeno jako AQ Bezpečnost a ochrana zdraví, člověk – stroj...

Děkuji Vám za pozornost ...

PhDr. David Michalík, Ph.D.
vědecký tajemník a zástupce ředitele VÚBP, v.v.i.

e-mail: michalik@vubp-praha.cz

tel.: +420 733 650 029